



Hallitusohjelmapäinotukset 2023

ProAgria Keskusten Liitto

ProAgria keskuksset

Maaseudun elinkeinojen jatkuvuus



Kannattavuus ja tuottavuus paremmaksi

Talous ja kannattavuus
Tilakohtaiset ratkaisut ja varautuminen
Jatkuvuus
Viennin tuki
Omaisuuksien suoja
Panosten hinnat
Laaja yhteistyö



Kehittävät tilat keskiöön ja toimivat palvelut

Strategiavalinnat
Johtaminen ja talousosaaminen
Alan verkosto
Vahva ja strateginen neuvonta ja asiantuntijapalvelut
Uusi liiketoiminta



Tuki kestäväälle ja vastuulliselle maataloudelle

Näkemyksen alan suunnasta
Huoltovarmuus
Ilmastonmuutos
Talouden hallinta
Yrittäjien hyvinvointi
Vastuullisuus ruokaketjussa ja maataloilla



Elävä, toimiva ja vastuullinen maaseutu

Maaseudun palvelut
Uusi liiketoiminta
Toimintaedellytykset maaseudulla
Toimivat verkostot
Osaamisen kehittäminen

Kannattavuus ja tuottavuus paremmaksi

- Pitkään jatkunut alan kannattavuuskriisi ja tuotantopanosten hinnannousut ovat romuttaneet maatalousalan kannattavuuden ja uhkaavat jatkuvuutta.
- Yrittämisen ilo saattaa olla koetuksella, kun samaan aikaan taloudellinen kannattavuus on alhaalla ja ilmastonmuutoksen torjunnan myötä tulleet vaatimukset kasvavat. Olemme vakavassa tilanteessa, jos yrittämisen ilo ja yrittäjien usko tulevaisuuteen hiipuu.
- **Kerran alas ajettua tilaa on vaikea enää nostaa ylös**, koska investoinnit siihen olisivat merkittävät. Tähän tilanteeseen emme saa ruoantuotantoamme laskea.
- Kyse ei ole siitä, että vain isoilla tiloilla on mahdollisuus jatkaa, vaan **toimintaedellytykset on syytä varmistaa kaiken kokoisille tiloille**. Kannattavuus ei ole usein riippuvainen yrityksen koosta, yrittäjän taloudellinen osaaminen on avainasemassa. Toisaalta myös tilojen jatkajien jatkuvasti haastavampi löytyminen huolestuttaa.
- Vientiin panostettava, koska se määrittää alkutuotannon hintatason myös kotimaassa.
- Omaisuuden suoja turvattava, jotta toimintaa pystytään jatkamaan.
- Alan laajalla yhteistyöllä turvataan viljelijän saama tuki yrittämiseen.

Kehittävät tilat keskiöön ja toimivat palvelut

- Yhdistämällä ProAgrian tilatason tuotanto-, talous- ja johtamisasiantuntijapalveluja muiden alan toimijoiden asiantuntijapalveluihin voidaan systemaattisesti parantaa maatalojen tuottavuutta ja kannattavuutta ja antaa tuki kehittäville tiloille.
- Kaiken keskiössä on tilan **toiminnan kokonaisvaltainen analysointi**, muutosstrategian laadinta sekä tehtyjen muutostöiden aktiivinen seuranta.
- Käytännön esimerkkinä tällaisesta yhteistyöstä on OP-ryhmän ja ProAgrian rakentama nelikantamalli, jossa aktiivisen viljelijän tueksi kerätään asiantuntijatiimi pankista, neuvonnasta sekä elintarviketeollisuudesta.
- **Näin toimien voidaan pelastaa tulevaisuudessa Suomen huoltovarmuuden kannalta tärkeitä maatiloja konkurssiaalloilta ja auttaa osaavia maatilayrittäjiä jaksamaan myös henkisesti näinä taloudellisesti vaikeina aikoina.**
- Alan rakennemuutosta tarvitaan tukemaan vahva ja strategiaohjattu neuvonta, jossa ProAgria keskiössä.
- Uudet liiketoimintamahdollisuudet pidettävä koko ajan esillä vaihtoehtoisina yritysmuotoina.

Tuki kestäväälle ja vastuulliselle maataloudelle

- **ProAgria laatii parhaillaan Huoltovarmuuskeskuksen kanssa tehostettua toimintamallia Suomen huoltovarmuuden kehittämiseksi.**
- Toimintamallin ytimessä on tilakohtainen tarkastelu normaalien neuvontakäyntien yhteydessä keskittyen tilan energiankäyttöön ja -tuotantoon, poikkeustilannevalmistautumiseen, ilmastonmuutokseen varautumiseen ja yleisesti tuotanto-osaamisen kartoittamiseen.
- Lisäksi edistämme tilojen kyberuhkiin varautumista koulutuksilla ja tilakohtaisella neuvonnalla.
- **Yhdistämällä nämä tarkastelut tilojen kannattavuuden edistämisen kanssa, varmistamme käytännössä suomalaisen ruokaketjun huoltovarmuuden tilojen muutoskestävän toiminnan kautta.**
- **Huoltovarmuuden kehittämistä voitaisiin tehdä nykyistä tehokkaammin ja fokusoidummin, mikäli valtion pitkäjänteinen maatalouden kehittämisen tahtotila olisi selkeä.**
- **Tarvitaan yhdessä laadittua pitkän aikajänteen maatalouden strategiaa, jossa otetaan kantaa mm. tila- ja tuotantomääriin ja vastuullisuuteen.**
- **Yrittäjien hyvinvointiin panostettava ennakoivasti esimerkiksi yhteisöjen ja palvelujen rakentamisen kautta**

Elävä, toimiva ja vastuullinen maaseutu

- Suomen valtion tavoitteena on oltava suomalaisen maaseudun pitäminen elinvoimaisena sekä ylläpitää ja kehittää maamme elintarvikeomavaraisuutta sekä huoltovarmuutta lisäämällä ruoan alkutuotannon kannattavuutta kaikkialla Suomessa.
- Tätä elinvoimaisuuden ja omavaraisuuden ylläpito- ja kehittämistiekarttaa on suunniteltava pitkällä aikaperspektiivillä, vähintään vuoteen 2030 asti. Optimaaliseen prosessiin on sitoutettava laajasti suomalaisen maatalouskentän toimijoita järjestöistä, rahoituksesta, teollisuudesta, hallinnosta ja eturivin viljelijöistä.
- ProAgria on valtakunnallisena sekä puolueettomana yhdistyksenä valmis toimimaan kannattavan maatalouden strategiaproessin ja tiekartan fasilitoijana.
- Prosessin tavoitteena on oltava strategisesti kestävä, laadukas, ilmastoviisas ja ennen kaikkea kannattava suomalainen maatalous vuonna 2030.
- Uudet liiketoimintamahdollisuudet luovat uutta yrittäjyyttä maaseudulle mm. ruoka, matkailu, luonto
- Maaseudun toimintaedellytykset on turvattava, esimerkiksi palvelut, infra ja verkostot.